

05

IV КВАРТАЛ
2025 РОКУ

Наступну газету
можна отримати
у сервісному центрі
Пенсійного фонду
України

Фінансова мудрість

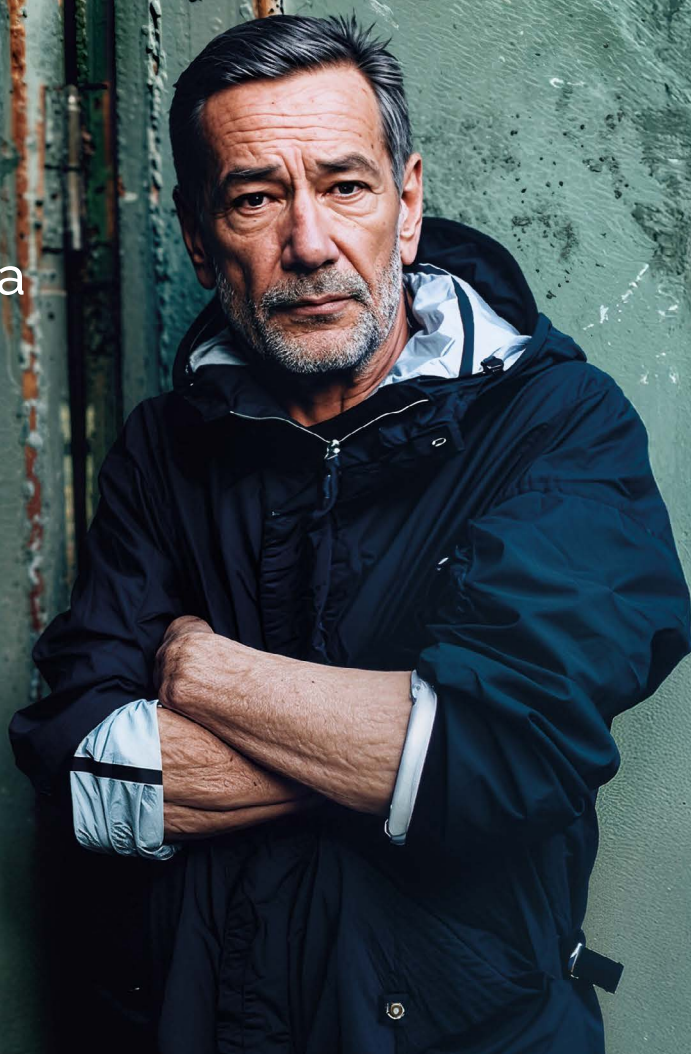
Безкоштовна соціальна газета з фінансової грамотності
для людей старшого віку від Національного банку України,
АБ КБ "ПриватБанк" та БО "БФ "Життєлюб"

 Національний
банк України

 ПриватБанк

Життєлюб
— Благодійний фонд —

ТОП-5 порад про заощадження від українського актора театру та кіно Олексія Горбунова

Не тримайте гроші вдома під матрацом

Колись вважалося надійним мати "зачачку" вдома. Але сьогодні цей підхід не лише застарілий, а й неефективний. Гроші з часом поступово втрачають свою цінність, адже

ціни на товари і послуги змінюються, а зберегти готівку вдома у воєнний час – ризик. Набагато спокійніше, коли гроші "працюють" і приносять дохід.

Продовження на 7-й стор.

ОВДП для населення: мудре рішення для Ваших заощаджень

Як зберегти та примножити свої заощадження? Багато українців ставлять собі це питання. Одним із таких способів, що традиційно вважається найнадійнішим в Україні, є облігації внутрішньої державної позики (ОВДП).

Що таке ОВДП і чому це надійно?

ОВДП – це цінні папери, які випускає Міністерство фінансів України від імені держави. Коли Ви купуєте ОВДП, Ви фактично даєте гроші в борг державі. Це гарантія, яка на 100% підкріплена державним бюджетом, що робить ОВДП одним із найбезпечніших інструментів інвестування в Україні.

Які бувають ОВДП?

Зазвичай випускаються два види ОВДП для населення.

- **Гривневі ОВДП – номіновані в національній валюті.** Вони захищають Ваші заощадження в гривні від інфляції та дають змогу отримати прогнозований дохід.
- **Валютні ОВДП – номіновані в доларах США або євро.** Ці облігації дають змогу захистити Ваші заощадження від девальвації гривні та отримати прогнозований дохід у валюті, але, як правило, розмір доходу за валютними облігаціями значно нижчий від розміру доходу за гривневими.

Номінальна вартість однієї ОВДП – 1000 грн / 1000 дол. США / 1000 євро.

Терміни погашення ОВДП можуть бути різними – від кількох місяців до кількох років.

Ви можете обрати той термін, який найкраще підходить для Ваших фінансових планів. Водночас перевагою ОВДП є те, що Ви можете в будь-який момент зупинити таке інвестування, продавши їх за ринковою вартістю, повернувши свої гроші і накопичений дохід.

Який дохід можна отримати від ОВДП?

Дохідність ОВДП визначає Міністерство фінансів України під час розміщення облігацій. Вона є фіксованою протягом усього терміну розміщення. Це означає, що Ви заздалегідь знаєте, скільки заробите.

Дохідність ОВДП зазвичай вища, ніж за банківськими депозитами на аналогічний термін.

Але принципова різниця полягає в тому, що **дохід від ОВДП не оподатковується податком на доходи фізичних осіб (ПДФО) та військовим збором.** Це є однією з ключових переваг, оскільки Ви отримуєте "чистий" дохід, на відміну від депозитів, де банк за Вас утримує і перераховує державі податок з отриманого доходу.

Як придбати ОВДП?

Придбати ОВДП досить просто і для цього не потрібно звертатися до Міністерства фінансів України. Вам потрібно звернутися до ліцензованого фінансового посередника, яким може бути:

- **банк** – більшість великих українських банків (як державні, так і комерційні) надають послуги з купівлі ОВДП. Це може бути АТ КБ "ПриватБанк", АТ "Ощадбанк", АБ "УКРГАЗБАНК", АТ "Райффайзен Банк" та інші;

- **ліцензований брокер** – це інвестиційна компанія, яка має ліцензію на брокерську діяльність.

Придбати ОВДП можна безпосередньо в ліцензованого фінансового посередника або за допомогою застосунку "Дія". Такий застосунок не продає ОВДП самостійно. Він лише допомагає придбати ОВДП в одного із партнерів – банків та ліцензованих брокерів.

Через застосунок "Дія" процес придбання ОВДП відбувається так:

- оновіть застосунок "Дія" до останньої версії;
- у сервісах знайдіть "Військові облигації";
- оберіть тип облигацій;
- виберіть банк чи брокера, у якого хочете купити облигації;
- зазначте кількість облигацій;
- введіть контактні дані і оберіть картку еПідтримки, на яку отримаєте виплати через деякий час;
- перевірте та відправте запит до обраного партнера;
- підпишіть документи на відкриття рахунку в цінних паперах і оплатіть облигації;
- очікуйте на сповіщення від застосунку "Дія". Зарахування на рахунок в цінних паперах відбувається протягом трьох робочих днів.

Через ліцензованого фінансового посередника процес придбання ОВДП відбувається так:

- **відкриття рахунку** в цінних паперах: це спеціальний рахунок, де зберігатимуться Ваші ОВДП;
- **підписання договорів**: з банком або брокером;
- **внесення коштів**: на Ваш рахунок для купівлі ОВДП;
- **отримання доходу**: відсотки (купони) за ОВДП зазвичай виплачуються кілька разів на рік, а вкладена сума грошей повертається після завершення строку дії (погашення) облигації.

ОВДП – це чудовий інструмент для тих, хто шукає стабільність та вигідний дохід для своїх заощаджень зі 100% державною гарантією. Розумно підійшовши до цього питання, Ви зможете забезпечити фінансову "подушку безпеки" для себе та своєї родини.

Більш детальна інформація про ОВДП зібрана на спеціальному державному порталі за посиланням: bonds.gov.ua

Відкриваєте депозит? На що звернути увагу?

Гроші мають "працювати", а не лежати під матрацом. **Депозит (вклад)** — це простий спосіб змусити їх приносити дохід. Ви кладете свої заощадження на рахунок у банку й отримуєте проценти. Банк зі свого боку використовує ці гроші для надання кредитів людям та бізнесу. У результаті Ваші гроші "працюють" і надійно зберігаються в банку. Головне — обрати депозит уважно та добре ознайомитися з його умовами.

Відкриваєте депозит:

- **визначте суму депозиту**, урахувавши свій фінансовий план та мету його оформлення;
- **оберіть строк дії депозиту та з'ясуйте повну процентну ставку**, яка може відрізнятися залежно від строку вкладу (**чим довший строк – тим вища ставка**). Під час підрахунку доходів від депозиту урахуйте, що з них утримується податок у розмірі **23%**: 18% — податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) та 5% — військовий збір.
- **оберіть валюту депозиту**. Ви можете відкрити його в гривні, євро чи доларах США;
- **з'ясуйте, чи є додаткові платежі** за послуги банку, без яких не можна відкрити депозит;
- **з'ясуйте умови автопродовження** (автоматичне продовження строку дії депозиту). Якщо вкладник погодився на цю опцію (поставив підпис у договорі чи "галочку" в мобільному застосунку), то після закінчення строку дії депозиту він автоматично відкривається знову на новий строк, якщо вкладник заздалегідь не повідомив банк про бажання забрати гроші.

Важливо: пролонгація здійснюється на умовах і за процентними ставками, які діють у банку на момент продовження депозиту, а не за старими умовами;

- **з'ясуйте умови дострокового повернення депозиту** (у разі укладення договорів банківського строкового вкладу з банками слід звертати увагу на наявність пункту щодо дострокового повернення вкладу (депозиту). Якщо такого пункту немає, то повернення строкового вкладу можливе лише після закінчення строку дії договору);

- **з'ясуйте умови поповнення депозиту:** як це вплине на процентну ставку, які суми й строки поповнення дозволені, чи є обмеження;
- **оберіть спосіб отримання процентів:**
 - проценти можуть надходити на Ваш поточний рахунок щомісяця або разово після завершення строку дії депозиту;
 - капіталізація, тобто проценти залишаються на депозитному рахунку. Так, Ви будете отримувати проценти на раніше нараховані проценти;

- **порівняйте умови в різних банках.** Із 2020 року діють вимоги Національного банку України, які зобов'язують банки чесно й прозоро розкривати всі істотні характеристики своїх продуктів — і в рекламі, і на офіційних сайтах. Для зручності клієнтів інформація про депозити

подається уніфіковано, в одному форматі. Тож кожен може легко порівняти пропозиції та обрати найвигіднішу;

- **уважно прочитайте договір** перед підписанням та перевірте, чи зафіксовані в ньому всі умови, про які Ви домовилися з банком.

Урахуйте, що сторонами договору повинні бути "Вкладник" та "Банк", інакше договір не гарантується Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Під час оформлення депозиту Вам повинні надати на підпис довідку про систему гарантування вкладів фізичних осіб. Своїм підписом Ви підтвердите факт ознайомлення з її умовами.

Якщо договір містить посилання на інші, пов'язані з ним документи, обов'язково вивчіть їх також.

Детальніше про гарантування вкладів – на 6-й стор.

Види депозитів: що варто знати і як обрати

1. За місцем розміщення:

- **банківські депозити** – найпоширеніші, гарантуються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) у разі визнання банку неплатоспроможним;
- **депозити у кредитних спілках** – доступні лише для членів спілки, не гарантуються Фондом.

2. За видом активу:

- **гривневі** – вищі процентні ставки;
- **валютні** – нижчі процентні ставки, які захищають від коливань курсу;

Часто депозити відкривають у різних валютах, щоб захиститися від ризиків коливання курсів. Точно передбачити зміни курсу неможливо, тому розподіл коштів між кількома валютами допомагає знайти вигідний баланс.

у банківських металах – ці депозити не містять валютних ризиків, однак залежать від цін на дорогоцінні метали, не гарантуються Фондом.

Депозити бувають таких видів.

3. За строком:

- **депозит на вимогу** – кошти можна зняти будь-коли, процентна ставка нижча;
- **строковий депозит** – гроші розміщуються на певний строк, процентна ставка вища. **Строкові депозити є:**
 - з правом дострокового розірвання (але виплата процентів зменшена або її немає);
 - без права дострокового розірвання.

Якщо Вам потрібен вільний доступ до грошей – обирайте депозит **на вимогу**. Якщо плануєте зберігати кошти довше – вигідніший **строковий депозит**.

За можливістю поповнення:

- **без права поповнення** – класичний варіант, найчастіше для строкових депозитів;
- **з правом поповнення** – є змога вносити додаткові кошти. Для строкових депозитів зазвичай діють обмеження, тоді як депозити на вимогу можна поповнювати вільно, якщо інше не передбачено договором.

Гарантія Ваших грошей у банку

Можете бути спокійні за свої заощадження в банку — їх гарантує держава. В Україні працює ефективна система захисту вкладів. Це стосується і депозитів, і звичайних рахунків, на які надходить пенсія, заробітні плати, соціальні виплати. Якщо з банком, якому Ви довірили свої кошти, щось трапиться, Ваші гроші поверне Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд).

Це стосується коштів, які були залучені банком від вкладника (або які надійшли для вкладника) на умовах:

- договору банківського рахунку;
- договору банківського вкладу (депозиту).

Право на відшкодування мають як фізичні особи, так і фізичні особи-підприємці.

Фонд гарантує відшкодування коштів, які були залучені банком у готівковій або безготівковій формі, у національній або в іноземній валюті.

Відшкодування вкладів, залучених банком в іноземній валюті, відбувається в гривні за офіційним курсом НБУ.

Якщо Ваш банк визнано неплатоспроможним, то сума гарантування вкладів становитиме:

- на час воєнного стану та протягом трьох місяців після його скасування – **100%**;
- через три місяці після припинення чи скасування дії воєнного стану – **600 000 гривень** на одного вкладника в одному банку.

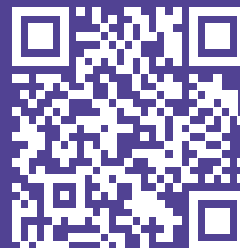
Якщо у Вас вклади у кількох банках – гарантована сума закладами становитиме 600 000 гривень на одного вкладника в кожному з банків.

Зверніть увагу: для визначення суми відшкодування кошти на депозитних рахунках (разом з процентами), а також на поточних (у тому числі карткових) рахунках підсумовуються.

Виплати проводить Фонд через банки-агенти. Є такі опції отримання відшкодування:

- у відділенні банку-агента;
- дистанційно:
 - через онлайн-сервіси банків-агентів;
 - на картку через портал "Дія".

Важливо знати: не всі види вкладів підпадають під гарантії. Детальніше про види вкладів, які не підпадають під гарантії, актуальний перелік банків-агентів та більше інформації про гарантування вкладів читайте на сайті Фонду: www.fgvfo.gov.ua

Маєте запитання щодо гарантування коштів на Ваших рахунках? Зверніться до Фонду: **0 800 105 800, fgvfo@fgvfo.gov.ua**.

ТОП-5 порад про заощадження від українського актора театру та кіно Олексія Горбунова

Користуйтеся банківськими депозитами

Для мене депозит — це зрозумілий і надійний спосіб заощаджувати. Ви віддаєте гроші банку на певний строк і отримуєте проценти. Це зручно й вигідно всім. Але найголовніше — в Україні діє державна система гарантування вкладів.

На час воєнного стану та ще три місяці після його завершення держава гарантує повернення всіх вкладів без обмеження суми коштів. А далі діятиме правило щодо гарантованої суми — 600 тисяч гривень в одному банку. Це означає, що навіть якщо з банком щось трапиться, то Ваші гроші обов'язково поверне Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Майте кілька інструментів заощадження

Ніколи не кладіть всі гроші лише в один "кошик". Найліпше мати кілька інструментів заощадження. Це дає спокій і впевненість. Ви завжди можете порадитися з друзями чи близькими, як краще зберігати гроші, а ще краще запитати, як можна зберегти гроші (та заробити проценти) у менеджера банку.

Навіть невелика сума коштів має значення

Звичайно, чим більша сума грошей у Вас є, тим більшою може бути частина прибутку з депозитів тощо. Але звичка відкладати потроху точно стане корисною. Кожного місяця виділяйте певну суму коштів, фор-

муючи свої збереження, і вже за рік побачите приємний плюс на рахунку. Це добре працює в комплексі: частина доходу + процент з депозиту, який Вам нараховує банк.

Не інвестуйте в сумнівні пропозиції

Якщо Вам пропонують надприбутки чи швидке збагачення — краще сказати "ні". Мій досвід простий: якщо пропозиція звучить надто добре, щоб бути правдою, значить, це — шахрайство. Тому я інвестую лише в зрозумілі інструменти, яким довіряю: депозити для мене найзрозуміліший варіант. Це не приносить миттєвого багатства, зате без неприємних несподіванок.

Робота та навчання: де шукати нові можливості людям старшого віку

Державна служба зайнятості

З початку 2025 року Державна служба зайнятості вже працевлаштувала 18 тисяч людей віком 60+. Найбільше — у Києві, на Дніпропетровщині та Львівщині.

Можливості від Державної служби зайнятості:

- 1 працевлаштування:** допомога в пошуку роботи та підборі вакансій;
- 2 мікрогранти на власну справу:** фінансова підтримка для відкриття чи розвитку бізнесу;
- 3 навчання жінок** умовно "чоловічим" професіям: 31 робітнича спеціальність;

- 4 суспільно корисні роботи:** тимчасова зайнятість на прифронтових територіях для осіб **до 70 років** — плетіння сіток, сортування допомоги тощо. Українці, залучені до таких тимчасових робіт, отримують **до 16 тисяч гривень на місяць**.

Хочете дізнатися більше про можливості від Державної служби зайнятості?

**Телефонуйте 1518
або заходьте на сайт
www.dcz.gov.ua**

"Трудолюб" — проєкт БО "БФ "Життєлюб", що допомагає людям 50+ знайти роботу та нові можливості.

У Києві проєкт проводить навчання та готує учасників до працевлаштування. Але стежити за новинами проєкту "Трудолюб" радимо всім, адже тут регулярно публікують

корисну інформацію та вакансії з різних міст України.

**Стежте за новинами
в телеграм-каналі
"Трудолюб.info"**

Сьогодні дедалі більше компаній відкриті до працівників старшого віку — цінують досвід, відповідальність і бажання бути активними. Будь-хто може подати свою кандидатуру на вакансії, які розміщуються у відкритих джерелах. Головне — відповідати вимогам, зазначеним у вакансії. Працівники контакт-центрів, наприклад, можуть працювати віддалено з будь-якого куточка України, навіть якщо керівництво компанії перебуває в іншому місті. Тож стежте за оголошеннями, подавайте резюме і долучайтеся до спільної справи створення економічного добробуту країни.

Головний редактор
Тетяна Машлаковська

Адреса редакції:
вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601
e-mail: harazd@bank.gov.ua

Інформаційний бюлетень
«Газета "Фінансова мудрість"»

Загальний тираж 413 000 шт.
Наступний номер вийде у I кварталі 2026 року